

Notranjec

Izhaja vsako soboto
in velja po pošti za celo
leto 4 K, za pol leta 2 K.
Posamezne številke po 10 v.
Na naročbe brez denarja se
ne oziramo. Uredništvo in
upravnništvo je v Ljubljani
Breg štev. 12.

GLASILO
POLITIČNEGA IN GOSPODARSKEGA DRUŠTVA
ZA NOTRANJSKO V POSTOJNI.

Inserati
se računajo za celo stran
36 K, za $\frac{3}{5}$ strani 25 K, za
 $\frac{2}{5}$ strani 18 K, za $\frac{1}{5}$ strani
9 K, za $\frac{1}{10}$ strani 5 K. Pri
večkratni objavi primeren
popust. **Mala naznanila** po
20 vin. od petit-vrstice.

Mesta in dežela.

V načrtu volilnega reda za bodočo poslansko zbornico se je združilo notranjska mesta in trge s takozvanimi kmetjskimi občinami. Klerikalni stranki je to prav, ker v svoji zaslepljenosti upa, da spravi na ta način s sveta vsakteri protiklerikalni pojmi na Notranjskem. Z druge strani pa se priporoča protest proti tej razdelbi. Izrekli smo se, da nimamo nič proti temu, da volita n. pr. Postojna ali Lož s svojo okolico. Vzemimo sploh katerikoli večji notranjski kraj razun Idrije, pa ne bomo nikjer našli kakih gospodarskih nasprotstev, da bi bila kaka škoda ali bi nastal kak boj interesov, če volijo ti kraji z okolico. Tudi trgovski stan v teh krajih si gotovo želi krepkega kupca-kmeta, njegov interes je tedaj vsestranska povzdiga kmetjskega stanu. In uradništvo? Ravno dejstvo, da se hoče ponekod uradništvo odtegovati okolici in zgraditi nekak zid krog sebe, škoduje uradništvu samemu. Trgati uradništvo iz kmetjskega prebivalstva se pravi samo oteževati pot, ki pelje do zaupanja in dobrega razmerja med njim in med ljudstvom. Tudi interesi kmetijskega delavstva n. pr. poslov so taki, da ne nasprotujejo kmetijskim interesom sploh. Kmetijskega delavca ne moremo primerjati z delavcem v tovarni. Njegov interes je interes poljedelskega razreda.

Ti razlogi nas vedejo, če se ne izrekamo zato, da bi se tudi v novem državnozbornem volilnem redu napravil zid med trgi, mesti in njihovo okolico. Samo Ljubljana in nekateri pretežno meščanski in industrijalni kraji, n. pr. Idrija, Jesenice, Zagorje naj bodo ločeni od agrarnih volilnih okrajev. Novi volilni red nas prisili, da se resno poprimemo politične organizacije naše Notranjske. Govorimo tukaj le o Notranjski! Da ni med našimi mesti in trgi gospodarskega nasprotstva, ki bi bilo vzrok kakšni politični ločitvi, smo ravnokar povedali. Pomisliti pa treba tudi, da ima Notranjska v primeri z drugimi deli kranjske dežele skoro čisto enoten značaj. En sam pogled in

pomislek na kakovost notranjskega sveta nas prepriča, da je ta skaloviti del naše slovenske domovine, ta kos kraškega sveta nekakšna jednota in pokrajina zase. Njeni interesi so agrarni, a ne tako čisto poljedelski kot morda drugod, kajti, če kje, se mora na Krasu naslanjati kmetija na obrt in trgovino.

Pa niso le ti močni skupni gospodarski interesi, ki so nastali iz lege in kakovosti sveta in vелеvajo Notranjcem združenje, tudi kulturni interesi Notranjske so slični v toliko, da je izobrazno stanje njenega prebivalstva v velikem precej enotno in da ravno n. pr. za ljudsko izobrazbo ni nikjer tako vsprejemljivih in željnih tal kot pri nas! In tu je tudi točka, ki bi jo danes radi posebej poudarili: Kmetijskim strujam — saj kmetijska mora biti vsaka notranjska narodna politika — se rado očita, da so v primeri z mestnimi nekako „nazadnjaške“. S takimi, ki z neumnim norčevanjem sejejo razdor med „purgarji“ in „pavri“, se ne bomo prepirali. Resnice seveda ne prikrivamo, da izobrazba na kmetih ni tako razširjena kot v kakem večjem mestu. Tako je povsod. To ni za nas nič sramotnega, saj je naravna posledica prejšnjih razmer. Saj nismo imeli nikdar na razpolago sredstev, ki bi nam na primeren način nudila izobrazbe. Da pa bi kmet čez noč premenil navade, da bi začel v hipu drugače gospodariti, to bi bilo celo škodljivo. Na nagle premembe je možno misliti le v mestnem ozir. industrijalnem gospodarstvu. Napredek na kmetih gre s čisto drugim korakom in po drugih potih kot drugod. Hočemo soliden napredek! Še zoper drug svet bi se radi zavarovali. Očitalo bi se morda lahko, da hočemo narod razcepiti. Med nami Slovenci se res mnogokrat nahajajo malenkostne razprtije. Vaščani te in one sosednje vasi se smrtno sovražijo. Če se kje malo spo- primejo, še to nima tako nevarnih posledic. Včasih pa tako sovraštvo in zavist ovirajo napredek celega okraja. Videli smo že, da sta se prav po nepotrebnem prepirala „Gorenjec“ in „Dolenjec“, češ pri nas je vse najboljše in najlepše. Silno smešni so spori med sloven-

skimi Štajerci in Kranjci, ki se psujejo brez vzroka čez mejo. Te umetne razprtije so v nas zasejali tujci. Notranjci pa se dobro zavedamo, da smo važen del slovenskega naroda. Če imamo svoje interese v njem in če jih samostojno zastopamo, delamo to v korist celoti našega rodu. Hočemo le zdravo samostojnost v slovenski celoti.

Politične vesti.

Tržaške občinske volitve. V mestu samem so volitve že končane. Zmagala je na celi črti italijanska iredentovska stranka. V 3. razredu, kjer voli mnogo nižjih državnih uradnikov, je upala „avstrijska“ stranka, da zmaga. Propala pa je s socijalnimi demokrati vred. V nedeljo se vrše volitve v tržaški okolici. Tu kandidirajo v vseh 6 okrajih Slovenci in sicer v I. volilnem okraju: Ivan Sancin-Drejač pok. Mateja, v II. okraju: dr. Rybař, v III. dr. Slavik, v IV. Ivan Gerdol, v V. Ivan Goriup z Opčin, v VI. okraju pa Alojzij Goriup s Proseke. Ker so se Slovenci živahno gibal, je naša zmaga skoro čisto gotova.

Poslanska zbornica še dalje razpravlja o volilni reformi. Govorila sta ta teden tudi 2 Slovenca in sicer dr. Šušteršič in dr. Ferjančič. Prvi je izjavil, da je čisto izključeno, da bi se primorskim Italijanom, ki

se pritožujejo nad volilno reformo, umaknili Slovenci. Glede Kočevja je govornik izjavil, da Nemci mandata ne zaslužijo. Ne more se pa reči, da je dr. Šušteršič to naše slovensko stališče zagovarjal posebno spretno. Glede štajerske in koroške razdelbe mandatov se je dr. Šušteršič le skliceval na posl. Robiča, ni pa našel nobene odločne besede zoper vlado. Kaj si naj sedaj o dr. Šušteršiču mislijo koroški Slovenci, ki vsak teden na 10 shodih protestirajo proti volilni reformi? — Dr. Ferjančič se je pritoževal, da smo Slovenci na mejah tako prikrajšani, in izjavil, da več mandatov v središču ne odtehta enega samega na meji. Kajti neizmerno moreče vpliva na narodno zavest tamošnjih Slovencev, ki so v težkem boju za obstanek, če so brez zastopstva in če so pri vseh volitvah za vselej obsojeni v poraz. Govoril je tudi o sredstvih, s katerimi dela pri nas klerikalizem. Cerkve niso ob volitvah božji hramovi, ampak prostori za volilni shod, kjer ima le eden besedo. Govornik je tudi ob splošnem začudenju povedal zbornici, kako ščuva ljubljanski škof duhovništvo v volilni boj in grozi s smrtnim grehom onim, ki bi se upirali. — Danes se bo oddala volilna reforma odseku, ki se bo volil v ta namen.

Na Ogrskem je začela vlada hudo zatirati časopisje. Do 11. aprila bi se imele na novo razpisati državnozborske volitve. Čuje se pa, da vlada tega ne

Listek.

Kraški svet in kraške vode.

Predaval v Cerknici 21. januarja 1906. nadinžener Ivan Sbrizaj.
(Dalje.)

S Steinbergovo knjigo so dosegla poročila o čudezni naravi jezera svoj vrhunec in nič čudnega ni, da se je našel vendar enkrat mož, ki je začel o njegovi naravi treznejše misliti. Ta mož je bil že omenjeni Baltazar Hacquet. On nam je podal prvi razlago o jezeru z geološkega stališča. Ta razlaga je bila merodajna do najnovejše teorije dr. Grunda. Hacquet je proučil sam jezero; s Steinbergovo knjigo v roki ga je obhodil ter našel, da nikakor ni tako čudno, kakor sta pisala o njem Valvasor in Steinberg. Preiskal je posamezne jame in požiralnike ter spoznal, da prihajajo vode iz Cerkniškega jezera v Planinski dolini zopet na dan. On pravi, da je Cerkniška dolina popolnoma zaprta dolina, da obstoji gorovje okoli nje iz apnenika, ki propušča vodo, v gorovju da je polno votlin. Opazil je, da prihajajo studenci v takem gorovju vedno na znožju na dan, ter je spoznal, da se napolnijo votline ob deževju z vodo, ki stopi v dolino, kadar se vzdigne znotraj zadosti visoko. Ob suši se odteka voda nazaj v votline; v prav mokrih letih se pa jezero sploh ne odteče. Tudi mnenje glede setve in žetve na dnu jezera je spravil na pravo pot, namreč da se kaj enakega ne sme trditi

o vsem jezeru. Da so jame in votline pod zemljo, je bila torej zanj gotova stvar, ker se pa nahajajo te jame v skalovju, ki obstoji iz raznih skladov in ki propušča vodo, je raziskaval vzroke, kako se sploh ta voda v njih drži. Prepričal se je, da se preoblečejo stene v votlinah vsled razkrajanja apnenika s kapničasto plastjo ter da postanejo vsled tega za vodo neprodorne. Kjer se pa to ne zgodi, se napolnijo razpoke z ilovico in zemljo, da se ne more odteči voda v votline. Tako je razložil Hacquet fenomen Cerkniškega jezera; kakor razvidno čisto naravno ter je napravil s tem konec čudesnemu naziranju. Končno je priporočal prebivalcem teh krajev, naj pazijo na požiralnike, ker bi sicer nastopile povodnji, če bi se zamašili.

Poleg Hacqueta je pisal o jezeru leta 1779. duhovnik Tobija Gruber, stavbni in navigacijski ravnatelj v temešvarskem Banatu. Njegova izvajanja so kakor Hacquetova geološke smeri ter odklanja tudi on vsako čudo na njem. Vse jezero ni po njegovem mnenju nič drugega kakor navadna povodenj na katerikoli reki, ker prihaja v dolino več vode, kakor se je more odteči.

Hacquet in Gruber sta prišla s svojimi izvajanji resnici precej blizu; danes smo si pa glede narave Cerkniškega jezera in glede nastopov vode v drugih kraških poljih popolnoma na jasnem. Povodnji v kraških poljih niso navadne povodnji vsled izstopanja reke ali potoka, ampak izvirajo od studencev. Apnenik ima, kakor smo videli, polno razpok, votlin in jam; skozi te pada voda navzdol, dokler ne pride na stalno vodo,

bo storila, ker se boji, da bodo prišle vladi nasprotne stranke še z večjo večino v novo zbornico, kot so jo imele doslej. Če vlada do 11. aprila volitev ne razpiše, bo zopet hudo kršila ustavo. Ker ni prišlo v državno blagajno dovolj prostovoljnih davkov, si je vlada oskrbela pri velikih bankah posojilo. Razpisati nabore pa si vlada doslej še ne upa, ker se boji splošnega upora.

Novo francosko ministrstvo Sarien je dobilo v zbornici krepko večino.

Domače vesti.

Kegljanje v korist sklada za Vilharjev spomenik v Postojni priredi g. Milan Žnideršič na svojem kegljišču v Matenjivasi. Trajalo bo od 18. t. m. do 27. majnika. Opozarjamo na inserat v današnji številki. Radi rodoljubnega namena pričakujemo obilo vdeležbe.

Ogenj je uničil 18. t. m. Pavlinovo hišo v Stranah pri Razdrtem. Vrli razdrški gasilci so omejili ogenj in tako obvarovali vas večje nesreče. Škode je 5000 K. — V Spodnjih Ležečah pri Divači je ogenj vpepelil hišo in hlev posestnice Marije Peca.

Nesreča z avtomobilom. 15. t. m. popoldne je zadel pri Postojni nek avtomobil v voz Jožefa Žni-

daršiča iz Prema, na katerem so sedeli zdravniki dr. Eržen in dr. Kocmut ter Ivan Gašperšič iz Prema. Konj se je pri tem splašil in skočil v jarek, voz pa prevrnil v 2 m globoko jamo. Konj in voz sta bila precej poškodovana, in sicer znaša škoda do 542 K. Osebe so bile le malo prizadete.

Požar. Dne 16. t. m. popoldne je začelo goreti v hlevu Franceta Lukežiča, posestnika v Tominjah pri Ilirski Bistrici. Ogenj se je kmašu razširil tudi na sosedna gospodarska poslopja in uničil Jožefu Urhu hlev in obilo krme v vrednosti 820 K, Jožefu Logarju poleg hleva tudi mnogo krme in gospodarskega orodja za znesek 1860 K, Jožefu Urhu tri hleve s senom in tri prešiče v skupni vrednosti 1950 K, Jožefu Kocjančiču hišo in gospodarska poslopja v vrednosti 3140 K in hišo ter hleve Janeza Urha za 3000 K. Francetu Lukežiču, ki je bil tačas ravno v Reki, je napravil ogenj le kakih 450 K škode. Vsa škoda znaša okoli 11.220 K, a zavarovalnina le 7740 K. Posestnik Jožef Urh je rešil svojega otroka iz goreče hiše le z lastno smrtno nevarnostjo. Trnovsko gasilno društvo je požrtvovalno prihitelo na pomoč in omejilo ogenj, da se ni še bolj razširil. Požiga dolže Antona Lukežiča, katerega so takoj zaprli.

ki je na neprodorni plasti ter se potem na tej ne odteče v vodoravni smeri. Na Krasu je torej tudi v gotovi globočini stalna talna voda kakor drugod na pr. v gramoznatem svetu. Razlika je le, da se nahaja talna voda v gramoznatem ali peščenem svetu enakomerno razdeljena med peskom in gramozom, tako da je je najmanj eno četrtno vsega volumna, torej 250‰; v kraškem svetu se pa nahaja talna voda le po razpokah in votlinah v apneniku. Zato imenuje dr. Grund talno vodo na Krasu, da jo razločuje od druge, „kraško vodo“. Razpoke in votline v apneniku znašajo približno le 2—6‰ vsega volumna, torej je v apneniku 42 do 125 krat manj prostora za vodo kakor v peščenem ali gramoznatem svetu. Če v gramozu kopljemo vodnjak, pridemo brezdvomno na talno vodo, na Krasu pa le tedaj, če se posreči priti do kake vodo držeče razpoke ali votline. Talna voda se vzdigne v gramozu približno 4 krat višje, kakor je visoka padavina, ravno ta padavina pa vzdigne „kraško vodo“ 160—500 krat višje. Kraška voda se torej vzdiguje ter pada z deževjem. Ob suši stoji najnižje.

Kako nastopajo vode v kraških poljih? Kraška voda v gorovju okoli takega polja se vzdiguje ob deževju po votlinah in razpokah, ki so v medsebojni zvezi, višje in višje, končno pride nad tla doline; vsled tega izbruhne iz raznih jam v dolino kot studenec. Čim huje in dalje dežuje, toliko višje se vzdiguje voda v gorovju ter vsled tega tudi v poljih. Pri kraških vodah imamo torej tudi dve značilni meji vodne višine, namreč najnižjo višino ob suši ter najvišjo ob posebno velikem in dolgo tra-

jajočem deževju. Med ti dve meji spadajo vse druge vodne višine, ki jih provzroča manjše ali večje deževje. V gorovju ne stoji voda horizontalno, ampak poševno, ker se ravno odteka proti niže ležečim krajem; v kraških poljih se pa postavi horizontalno, in sicer vedno v višino vodnega stanu v gorovju na oni strani, kjer se odteka.

Vprašanje nastane, zakaj so ena polja tako dolgo pod vodo in zakaj se hitreje napolnijo kakor druga. Odvisno je to edino od lege dna polja napram najnižji kraški vodi. Če je dno bližje spodnji kraški vodi, tedaj se napolni dolina ob deževju hitreje z vodo, ki ostane tudi dalje v njej; to se godi ravno pri Cerkniskem jezeru. Če je dno polja višje in bolj ko se bliža gornjemu stanju kraške vode, nastopajo tudi povodnji redkeje ter ne trajajo tako dolgo. Da so te povodnji res le učinek kraške vode, vidimo na Cerkniskem jezeru jasno, ko vre voda ob deževju iz Suhadolice in drugih jam. Isto vidimo v Planinski dolini posebno pri Hotenki, ki ne da sicer ne kaplje vode, ob večjem deževju pa izvira tam majhna reka.

Navadne povodnji, ki jih provzročajo reke, nastopajo najvišje neposredno po največjem dežju ter se tudi hitro odtečejo. Drugače nastopa povodenj po kraških poljih; ko ne dežuje že zdavnaj več, ali pa le prav malo, voda še vedno raste ter se napne najvišje navadno dolgo po največjem dežju, včasih več tednov kasneje. Voda tudi prav počasi upada, ker se odteka v apneniku le počasi.

Kaj je novega po Slovenskem.

Družba sv. Cirila in Metoda v Ljubljani je razposlala ob letošnjem novem letu 4276 družbinih koledarjev za leto 1906. Od teh je bilo vrnjenih 1223 komadov; žal da večinoma od takih naslovnikov, od kojih smo za trdno pričakovali, da nam povrnejo vsaj poštne stroške za dopošiljatev. Glasom družbinih izkazov je bilo do konca februarja 1906. za 1140 koledarjev blagajništvu plačanih 1916 K 49 v. Torej znaša preplačana svota za te koledarje 548 K 49 v. Neplačanih in nevrnjenih pa je še ostalo 1913 koledarjev. Ker se ti koledarji letos le pesniku Prešernu posvečene vsebine, in jih zahtevajo od več strani, prosimo vse one cenjene naslovnike, ki so morda založili koledarju pridejaniček, naj nam pošljejo vplačilo navadnim poštnim potom ali naj pa vrnejo koledar. Naj se ne štejejo te vrstice podpisanemu vodstvu v zlo, kajti ako bi družba ne pazila tudi tu na svoj dobiček, očitati bi se jej smela malomarnost. — Vodstvo družbe sv. Cirila in Metoda.

Železnice na Dolenjskem. 17. t. m. je bila v železniškem ministrstvu seja radi tarifa za premog na dolenjski železnici. Sklenilo se je tudi izdelati načrte in proračun za zvezo Trebnje - Šent Janž, kjer je po mnenju strokonjakov premoga do 300 milijonov metrskih stotov.

Občina Draga na Kočevskem je prešla pri zadnjih volitvah v nemške roke. Vlada je nalašč razpisala volitve ob času, ko večina Slovencev ni doma.

Železnico Tržič-Kranj prično kmalu graditi. Prihodnji mesec se odda gradnja. Kolodvor v Kranju bodo izdatno razširili.

Slovenska zmaga. V Poljčanah na Štajerskem so zmagali pri občinskih volitvah Slovenci v vseh treh razredih kljub hudemu pritisku Nemcev.

Sokola ustanove v Šoštanju; po zadnjih volitvah v občinski zastop so začeli Slovenci marljivo delati, da zadrže nadaljno prodiranje Nemcev.

Živo srebro na Koroškem. V Dolenjem Šeringu so zadeli na močno žilo živega srebra. Žila je dolga kakih 700 m.

Požar je uničil 18. t. m. tovarno pohištva tvrdke Črnetič & komp. v Krminu na Goriškem. Škode je do 20.000 K.

Gozdni požar je uničil pri Rihembergu na Goriškem 4 hektare gozdnih nasadov. Škode je 2000 K, ki jo ima trpeti pogozdovalno društvo.

Štrajkati so zopet pričeli delavci kemične tovarne na Reki, ker jim niso povišali plač, kakor je bilo obljubljeno pri zadnjem štrajku.

Prosveta.

C. kr. rudniško šolo v Idriji namerava vlada premeniti v javno ljudsko šolo, katero bi imela oskrbovati občina in dežela, dočim sedanjo upravlja vlada.

Gospodinjstva šola v Ljubljani prične s 1. aprilom nov večerni kurz. Učenke plačajo le toliko,

kolikor velja večerja in se nauče v par mesecih dobro in ceno kuhati. Opozarjati moramo posebno na to šolo, ker je vedno polno slovenskih deklet v nemških hotelih ljubljanskih, kjer se uče kuhanja, dasi jim je slovenska gospodinjstva šola dosti cenejša in primernejša.

Piščalka se imenuje list, ki ima namen omejiti pijančevanje in njegove zle posledice, kar se je posebno razširilo med našim ljudstvom. Poleg koristnega prinaša tudi mnogo zabavnega berila. List toplo priporočamo.

„Nauk o gnojilih“ se imenuje kratko navodilo, katero je spisal dr. R. Skazil. Knjižico vsem kmetovalcem toplo priporočamo.

Javno ljudsko knjižnico ustanove v Šoštanju. Štajersko časopisje pozivlja vse rodoljube, da prispevajo kolikor mogoče za uresničenje tega prosvetnega namena.

„Sloga“ se imenuje nov hrvatski list, ki je začel izhajati na Reki. Zastopal bo koristi obrtnikov in delavcev.

Češka prosveta. K širjenju prosvete med češkim narodom se je ustanovila dne 6. prosinca t. l. v Pragi „Prosvetna zveza“ po zaslugi „Češkega narodnega sveta“. Na prosvetnem polju je delovalo na Češkem doslej sicer nebroj društev, knjižnic, čitalnic itd.; zlasti visokošolski in srednješolski profesorji so pričeli zadnji čas uresničevati veliko akcijo za visoke in srednje šole. — Narod sam čuti potrebo nadaljne izobrazbe in vzgoje. V ta namen je bilo treba nekakega kulturnega narodnega sveta, ki bi ne prepustil družabne vzgoje osebnemu navdušenju in požrtvovalnosti posameznikov, ampak privedel k temu, da postane obramba in podpiranje razširjevanja narodne prosvete organična, trajna in splošna dolžnost vseh prostovoljnih in zakonskih, in vladnih korporacij. Tak narodni svet ima biti nova zveza, katere namen je, organizirati, varovati in v kolikor bo treba voditi in podpirati vse prosvetno delo med češkim narodom in na zveznih občnih zborih se ima poročati o tem delu. Pravo delavnost imajo pa razviti v prvi vrsti vzgojevalna in izobraževalna mestna, okrajna in krajevna društva. K njihovem ustanavljanju in združenju s prvimi narodnimi inštalacijami bo prispevala zveza. V teh krajevnih organizacijah imajo biti po pravilih zastopani izobraževalni činitelji dotičnega kraja: avtonomni zbori, nepolitične enote in delavci iz vrst inteligence in delavskih vrst. — Namen teh izobraževalnih zborov je ustanavljati knjižnice in čitalnice, v okrajih potujoče knjižnice in širiti dobre knjige, da se pride s plemenitim čtivom v okom demoralizaciji ljudstva, njihova naloga bo dalje prirejati predavanja in razgovore, s katerimi bi se širila in utrjevala izobrazba sploh, posebno pa narodna zavednost in narodnogospodarska ter umetniška vzgoja. Dalje bo njihova naloga prirejati besede in čitalniške večere za vzgojo šoli odrasle mladine, prirejati ljudske akademije in plemenite zabave, umetniške razstave in vse, karkoli prispeva namenu popolne družabne vzgoje. — V odbor pošilja delegate kakih 35 društev.

Narodno gospodarstvo.

Mlekarski tečaj priredi kmetijska družba v Logatcu od 17. aprila do 13. junija t. l. Pouk je brezplačen in bo obsegal praktično in teoretično mlekarstvo. Prostora je za 12 učencev; učenci imajo skrbeti le za hrano in stanovanje. Ubožni dobe tudi podpore 50 do 60 K za tečaj. Prošnje je nasloviti na odbor kmetijske družbe v Ljubljani.

Če sadno drevje poškodujejo zajci in toča. Zajci provzročujejo dostikrat v zimskem času prav veliko škodo na sadnem drevju s tem, da mu lubad oglodajo. Tako poškodovano sadno drevje se rado posuši, če se mu ne pomaga. Dozdaj svetovalo se je vedno, takemu drevju po zajcu provzročene rane prav gladko obrezati ter jih zamazati s kakim mazilom. Takega postopanja strokovnjaki v novjšem času pa ne odobrujejo več. Svetuje se namreč, ran kar nič ne obrezati, ampak neobrezane zamazati s primernim mazilom. Najprimernejše mazilo je mrzlo tekoča cepilna smola. Prav dobro mazilo je tudi ono, ki se napravi iz enakih delov kravjega blata ter ilovice, kateremu se primeša še nekoliko telečje dlake ali pa ovsenih plev. Ravnanje z ranami, ki jih je provzročil zajec: Ran ne reži, kajti z obrezovanjem se rane le še večajo. Ravno tanjka lubadna lakna, katerim je zajčji zob prizanesel, so važna, da se rana zaraste. Rane pač zamaži z mazilom obstoječim iz dobre ilovice in kravjeka. Mešanica naj obstoji iz enakih delov ilovice in kravjeka ter naj se prav dobro zmeša, da bo podobna prav gostemu močniku. Ako se primeša mazilu še telečja dlaka, oprime se ran prav dobro in ni treba nikake obveze. Poškodovanemu ter tako namazanemu drevesu pa še dobro zagnoji, kajti obilna hrana provzroči, da se rane hitro zacelijo, če pa te pomanjkuje, se rane zasušijo. Da se na sadnem drevju nastale rane brez obrezovanja, toraj s samim mazanjem res hitrejše in boljše zacelijo, uči v kmetijski šoli na Grmu tale slučaj: Leta 1904. jim je toča strašno razbila sadno drevje v drevesnici in tudi drugod. Več mladik in tudi vejic je kar odbila ter provzročila po deblih in vejah take rane, kakor bi mu jih zamogel kdo napraviti le s kladivom ali pa z metanjem kamenja. Večji del raztrganega lubada se je takoj gladko obrezal ter zamazal. Velik del drevja ostal je pa neobrezan in tudi nezamazan in danes po preteku enega leta, so rane na neobrezanem drevju veliko bolj zaceljene, kakor pa na obrezanem, dasi niti zamazane niso bile. Ako bi se še zamazale, se bi seveda gotovo še mnogo bolj zarastle.

Lišaj pri kravah. Lišaje provzročajo male živalice, ki živijo v koži. Lišaje odpravimo, ako uničimo one male črvice. Lišajasto živinče je treba zjutraj dobro namazati z milom, zvečer pa sproti z vročo vodo in izribati s krtačo lišaje tako, da vse grinte odpadejo. Kožo je treba nato obrisati in posušiti, a potem namazati z mešanico iz 1 dela kreozota in 10 delov špirta. To zmes dobimo v vsaki lekarni. Mazanje je

treba ponoviti, kajti če ostane kak črvič, se lišaj ponovi. Lišaje je treba odstraniti, kakor hitro se pojavijo, ker jih je pozneje težko odpraviti, če se razširijo.

Kako treba snažiti žrebe. Ko izgubi žrebe ono kodrasto dlako, s katero je prišlo na svet, treba je začeti s snaženjem. Žrebe mora biti ravno tako snažno kakor konj, posebno tedaj, če se ga ne goni na pašo, ampak krmi in goji v hlevu. Žrebeta ne smemo čediti z ostro zobato krtačo, ker ima preveč občutljivo kožo in se lahko tako pokvari za zmeraj. Ko začne menjavati dlako, ga je treba dobro snažiti, posebno tam, kjer ga najbolj srbi. Ako žrebe tega ne more prenašati, vzeti je slamo ali kako cunjico za snaženje. Kadar se privadi na to drgnjenje, rabiti je ostrejša sredstva.

Najboljša krma za konje je vsekako dobro travniško seno, ako se mu doda nekoliko zrnate krme. Detelja je dobra, a ima to slabo stran, da upliva škodljivo na tok krvi, kar provzroči bolezni v glavi. Radi premočnega krmljenja z deteljo oteko rade noge in žival upade. Najboljše je torej seno s travnika in pomešano s slamo.

Vrednost pepela. Tudi pepel je nekaj vreden, a vsak ni enako vreden. Pepel od trdih drv je boljši kot od mehkih. Povprečno ima pepel od trdih drv 3 % fosforove kisline in 8 % kalija. Z ozirom na sedanje ceno umetnih gnojil je 100 kg pepela vredno 4 do 5 kron in ima isto moč kot 20 kg žlindre pomešane s 60 kg kajnita. Potemtakem je posejati na 1 hektar zemlje 800—1000 kg pepela, kar zadostuje za 3—4 leta.

Kako naredimo domače milo brez posebnih priprav. Vzemimo 5 kg živega apna in poskropimo z vodo, da razpade v prah. Temu je primešati 1 kg sode, eno uro pozneje pa se mu prilije 6 litrov destilirane vode in vse dobro zmešamo. To tekočino pustimo, da se sesede, potem pa odlije ona čista tekočina, kakor kak lug, katerega potem s 15 kg loja dobro prevremo, in sicer 4—5 ur. Med kuhanjem zalivamo z lugom, ki ga dobimo, ako sesedenemu ostanku apna in sode prilijemo vode, dobro zmešamo in pustimo zopet sesesti. Od loja se potem s pomočjo navadne kuhinjske soli — kakih 5 kg — izloči milo. Ako imamo več loja, se temu primerno vzame tudi apna, soli itd.

Kako je odpraviti iz vina duh po plesnobi. Vino, ki ima močen duh po plesnobi, se ne da lahko popraviti. V obče se ne da odpraviti ta duh, a najbolje je, če se ga porabi za žganje. V kolikor se da odpraviti, pa se je ravnati sledeče: Tako vino se pretoči do polovice v drug sod, vlije vanj 1 liter finega olja in dobro zmeša s tem, da se ga vali sem in tja. Na to se vlije notri še ostalo vino in dobro premeša in potem pusti pri miru. Na 1 hektoliter vina je treba 1½—2 litra finega olja. Olje potegne smrdljivi duh nase in se nabere na vrhu soda. Če sod ni bil preveč plesniv, se duh izgubi, ako se nekolikokrat pretoči. Dobro je, če se tako vino pusti, da še enkrat zavre. Opozarjati pa je, da ni mešati dobrega vina s takim smrdljivim.

Narodno - gospodarsko delo poznanjskih Poljakov. Te dni se je vršilo v Poznanju zborovanje vseh poljskih gospodarskih društev, ki so v blagor Poljakov na Pruskem. Vsa poljska gospodarska društva v Prusiji delujoča so združena v osrednji zvezi („Zwiazek“), Leta 1904. je bilo pri zvezi 149 društev, lani je bilo ustanovljeno 33 novih društev. Najstarejše društvo je obrtniška banka v Poznanju, ki je bila ustanovljena že leta 1861. Cela zveza razpolaga z glavnico 17 milijonov mark; vloge znašajo 70 milijonov mark. Zveza v obče deluje s kapitalom 100 milijonov mark. Duša in organizator zveze v Poznanju je prelat Wawrzinak, v zahodni Prusiji pa dr. Rzepnikowski. Pruska vlada dela delovanju zveze razne zapreke: tako n. pr. lani v jeseni ni mogla zveza imeti svojega letnega zborovanja, ker tega policija ni dovolila. Navzlic temu pa vendar zveza zelo sijajno napreduje.

S čim je povzdignila Švica svojo govedorejo.

(Konec).

Slednjič še nekaj besedi o švicarskih živinorejskih zadrugah. Za živinorejske zadruge sta si pridobila največ zaslug profesor Krämer in polkovnik Wattenwyl-Elfenau. Prvi je izdal knjigo, v kateri je povdarjal veliki pomen teh zadrug in obenem podal osnovna določila za snovanje, drugi pa je misli prof. Krämerja uresničil ter pridobil večino manjših posestnikov, ki doslej niso imeli dovolj zaupanja do živinorejskih zadrug, s tem, da je v neki knjižici povdarjal zlasti dejstvo, da bodo kmetje na ta način lahko povišali mleku cene. V slučaju pa, da bi se to ne dalo izvesti, je predlagal, naj se rabi mleko — posneto seveda — rajši za hrano živini, a povdarjal obenem, da to le boljši živini. L. 1888. se je posrečilo prvič Wattenwylu ustanoviti nekaj zadrug, katerih pravila so v glavnih točkah obsegala sledeče:

1. Namen zadruga je, zboljšati kakovost govedi z nakupom bikov in krav s kolikor mogoče dobrimi lastnostmi, paziti na njihovo in vzrejo njih potomcev ter voditi posebne plemenske zapisnike, rodovnike imenovane, vseh krav in bikov, ki so se uporabljali za pleme.

2. Član zadruga je lahko vsak živinorejec, ki podpiše pravila ter kupi vsaj jedno delnico. Članstvo jenja z izstopom ali izključenjem. Obenem se zaveže vsak član vsako leto vpisati vsaj eno živinčce v rodovnik. K nakupu novih plemenjakov ne prispeva posameznik ničesar.

3. Sredstva, s katerimi dosega zadruga svoj namen:

- a) Delnice, katere kupijo zadružniki; višina posameznih delnic znaša 20—50 frankov.
- b) Pristojbine, ki se plačajo pri vpisu vsake govedi v plemenski zapisnik.
- c) Skočnina, ki se zahteva od plemenitve z zadružnim bikom.
- d) Premije, ki jih dobivajo zadružni biki.

e) Polovica vseh drugih premij. f) Državni in zvezni prispevki. g) Posojila, če je to potrebno.

4. Upravništvo zadruga tvori odbor, sestojč iz 5 oseb, ki se voli na skupščini od vseh zadružnih članov. Največjo važnost je polagati na osebo tajnikovo, ki ima voditi rodovnik. Poleg odbora obstoji še komisija zvedencev, ki kupuje bike-plemenjake in določa krave, ki se morajo vpisati v plemenski zapisnik. Če bi se slučajno ne dobilo dovolj izbornih krav, tedaj določi komisija ostale kot živali 2. reda. Občni zbor ima določiti tudi dotičnika, ki ima proti odškodnini oskrbovati in opravljati zadružne bike.

5. Potomci zadružnih bikov se morajo skrbno izrežati. Izrejo nadzoruje komisija zvedencev. Dokler teleta niso zrela za pleme, se ne smejo vpisati v plemenski zapisnik.

Zadruga so se snovale počasi, pozneje, ko je njih število narastlo, združile so se zadruga z istim namenom v zveze, ki so se ločile po plemenu v zvezo zadrug. Ene so gojile pisano govedo, druge rujavo.

Zveza prvih je obsegala l. 1899. 126, zveza drugih 109 zadrug. Število članov posameznih zadrug je bilo različno, obstajale so zadruga z manj kot 10, a tudi več kot 50 člani. Število goved vpisanih v zapisnikih je znašalo l. 1899. 7097 krav in 155 bikov.

Korist, katero so pokazale živinorejske zadruga se ne da tajiti. Zadruga so jako pospeševale knjigovodstvo, katerega živinorejci dotlej še skoro poznali niso. Dalje se morejo dobri biki v zadrugah veliko dalj rabiti za pleme, nego drugod.

Tudi živinorejci sami so prepričani o koristi zadrug in zadovoljni z uspehom. Število živinorejskih zadrug dandanes hitro narašča in upati je, da jih dočakamo tudi pri nas v doglednem času.

Po svetu.

Novost v brzojavni službi. Ogrsko trgovinsko ministrstvo se bavi z načrtom, kako bi bilo mogoče v vsakem kraju čimhitreje odpraviti brzojavke. Urediti se hoče zadeva tako, da se bodo brzojavke lahko metale v navadne poštné škrinjece kakor pisma. V ta namen se izdajo posebne zložljive tiskovine z znamkami. Zelo praktična bo nova uredba posebno za potnike.

Brezžični telefon. V Trstu sta izumila realca Valle in Plisnier brezžični telefon. Pretekle dni sta napravila izumitelja nov poskus na daljavo 100 m. Poskus se je docela posrečil. Država jima je dovolila 1000 K za nadaljne poskuse.

Tovarna sladkorja v Plovdivu. V Plovdivu na Bolgarskem prično v kratkem graditi veliko tovarno sladkorja, ki bo stala ogromno vsoto 10 milijonov levov. Ta kapital so zložili deloma bolgarski kapitalisti in denarni zavodi, deloma so ga pa najeli v inozemstvu. Tovarna bo proizvajala na leto 800 vagonov sladkorja.

12.000 vagonov pa sirovine. Bolgari upajo, da ne bo v bodoče več treba na Bolgarsko uvažati tujega sladkorja, ako se jim pri novi tovarni vse posreči.

Največja tovarna za vžigalice je zavod „Vulkan“ v Tidaholmu na Švedskem. Ondi dela 1200 ljudi, in napravi na dan 900.000 škatljic vžigalic. Na leto potrebuje 600.000 metrov drv, 250.000 liber papirja in 40.000 liber uroka za lep, s katerim se lepijo škatljice.

Pismonoše med živalstvom. Za prenašanje pisem med južnomorskimi otoki bodo rabili odslej ptice burjevke (Fregattenvögel). Te so zelo velike, nad meter visoke in merijo čez razpete peruti 2 in pol metra. Imajo to lastnost, da lete vedno v tisti kraj, kjer so se rodile, in zato so jih pričeli misijonarji izrabljati za prenašanje pisem z enega otoka na drugega.

Izumitelj umetnih beljakovin. Dolgo so se že trudili učenjaki, da bi na kak način razstavili beljakovino v njene prvobitne snovi, a se jim ni v tem oziru ničesar posrečilo. V zadnjem času pa je tako prizadevanje deloma vspelo predstojniku kemičnega instituta na visoki šoli v Berlinu Emilu Fischerju. Temu se je posrečilo razstaviti naravno beljakovino v prvotne snovi in nekatere teh prvotnih snovi potem tudi umetnim potom proizvesti. Imenoval jih je „polypeptide“. Ta iznajdba je velikega pomena na polju znanosti in tudi v praktičnem življenju, ker je v beljakovinah pač glavna moč za preživljanje našega telesa.

Mednarodni kongres gasilcev se bo letos vršil v Milanu. Kongres bo združen z razstavo gasilnih stvari. Kongresa se udeleži tudi Ogrska.

Kopanje in izpiranje zlate rude v Sibiriji v zadnjem času propada. Po besedah v „St. Pet. Ved.“ glavni vzrok tega je rusko-japonska vojska, h kateri so bili poklicani vsi rezervisti delavci tako, da v zadnjem času ni bilo in še zdaj ni dovolj potrebnih delavcev. Daljši vzrok nedostatka delavcev je tudi, da so delavci slabo plačani, četudi je v krajih, kjer se ruda koplje, zelo drago, ker se morajo najpotrebnejše reči za hrano spravljati s pomočjo živine včasih 1000 vrst daleč. Delavci morajo delati na dan 14 ur in prebivati v stanovanjih, kjer bi kak gospod ne pustil spati niti psa. Kakor isti list poroča, mislijo nekateri podjetniki svoje rudokope prodati.

Rudarski pridelki na Hrvaškem in v Slavoniji se je pridelalo l. 1905 za 21.589 K železne rude, za 523.793 K sirovega železa in za 1.288.675 K premoga. Delalo je 2095 delavcev.

Za kratek čas.

Dobro posojilo. Kmet (sosedu): Ti veš kaj, Matevžu iz Dola sem posodil 300 K; menda vendar ni preveč zadolžen. Sosed: Gotovo ne, ker mu nihče ne posodi niti vinarja.

Hrabrost. Stotnik (vojaku pri skušnji): Zakaj ne odgovarjate? Ali res nič ne veste?! Vojak: Saj znam; ustrašil sem se le.

Posebnost. Umetnik: Kaj pa vidite posebnega na mojih slikah? Prijatelj: To, da jih prodajate.

Darovi za Vilharjev spomenik.

Gosp. Jožef Šibenik v Postojni 1 K; g. Anton Kavčič, graščak Pregrada (Hrvaško) z opombo »svojemu prijatelju« 20 K; zgubljeni »Pohen« pri »Ogrski kroni« v Postojni 15 K. Srčna hvala!

Odbor za Vilharjev spomenik.

Tržne cene v Ljubljani.

Semena:				Za 100 kilogramov.
Domača detelja	od K	100.—	do K 102 —	
Lucerna	» »	120.—	» » 130.—	
Laneno seme	» »	27.—	» » 29.—	
Fižol:				Za 100 kilogramov.
Rudeči ribniški	» »	24.—	» » 25.—	
Prepeličar	» »	26.—	» » 28.—	
Žito:				Za 100 kilogramov.
Pšenica	» »	17.60	» » —.—	
Rž	» »	14.60	» » —.—	
Ječmen	» »	16.—	» » —.—	
Oves	» »	17.60	» » —.—	
Ajda	» »	15.—	» » —.—	
Kože:				Za par
Goveje z rogmi vred	» »	100.—	» » 114.—	
Telečje	» »	135.—	» » —.—	
Svinjske	» »	400.—	» » —.—	
Lisičje	» »	9.—	» » 10.—	
Kunine (belice)	» »	32.—	» » 38.—	
» (rumenice)	» »	45.—	» » 56.—	
Dihurjeve	» »	6.—	» » 6.50	Za par
Vidrne	» »	24.—	» » 25.—	

Notranjska posojilnica v Postojni

registrovana zadruga z omejenim poroštvom

posluje vsak petek od 9. do 12. ure dopoldan

obrestuje hranilne vloge po 4 1/2 %

brez odbitka rentnega davka, katerega plačuje sama.

Daje posojila po 6 %

na osobni kredit ali proti vknjižbi.

Izjemoma in v nujnih slučajih se sprejemajo vloge in dajo posojila tudi ob družih delavnikih.

Loterijske številke.

Trst, 17. marca	66	8	26	69	50
Linc, 17. marca	59	64	76	89	13

E 16/6

6.

Dražbeni oklic.

Po zahtevanju g. Frana Kuttin, trgovca v Postojni, zastopan po g. dr. Franu Pikl, odvetniku v Postojni bo dne 22. majnika 1906

dopoldne ob 9. uri pri spodaj oznamenjeni sodnji v izbi št. 5 dražba zemljišča vlož. št. 6 d. o. Bukovje, obstoječe iz hiše št. 4 v Bukovji, gospodarskih poslopij, dvorišča, vrta, njiv, travnikov, pašnika in gozda.

Nepremičnini, kojo je prodati na dražbi, je določena vrednost na 4480 K.

Najmanjši ponudek znaša 2986 K 67 h; pod tem zneskom se ne prodaja.

S tem odobrene dražbene pogoje in listine, ki se tičejo nepremičnine (zemljiško-knjižni izpisek, hipotekarni izpisek, izpisek iz katastra, cenitvene zapisnike itd.) smejo tisti, ki žele kupiti, pregledati pri spodaj oznamenjeni sodnji, v izbi št. 8 med opravičnimi urami.

Pravice, katere bi ne pripuščale dražbe, je oglašiti pri sodnji najpozneje v dražbenem roku pred začetkom dražbe, ker bi se sicer ne mogle razveljavljati glede nepremičnine same.

O nadaljnih dohodkih dražbenega postopanja se obvestijo osebe, katere imajo sedaj na nepremičnini pravice ali bremena, ali jih zadobe v teku dražbenega postopanja, tedaj samo z nabitkom pri sodnji, kadar niti ne stanujejo v okolišu spodaj oznamenjene sodnje niti ne imenujejo tej v sodnem kraju stanujočega pooblaščenca za vročbo.

C. kr. okrajna sodnja v Postojni, oddelek II., dne 7. marca 1906.

V hiši gospe Helene Orešek v Postojni

● **zobozdravnik** ●

iz Ljubljane, Špitalske ulice št. 7

Amerik. zob. =
Vsa zobotehnična dela

Amerik. zob. =
se v konces. ateljeju

O. SEYDL

izvršujejo.

Ordinira vsako soboto od 8. do 5. ure.

Vabilo

k

rednemu občnemu zboru

„Notranjske posojilnice“ v Postojni

kateri bode

dne 1. aprila 1906 ob 1. uri popoldne
v združni pisarni.

DNEVNI RED:

1. Nagovor ravnatelja.
2. Poročilo blagajnikovo.
3. Poročilo nadzorovalnega odbora.
4. Volitev ravnateljskega odbora in sicer:

- a) ravnatelja,
- b) blagajnika,
- c) kontrolorja in
- d) 2 namestnikov.
- e) Volitev 6 članov v nadzorovalni odbor.
5. Predlogi združnikov.

K polnoštevilni udeležbi vabi častite deležnike najuljudneje

Ravnateljski odbor.

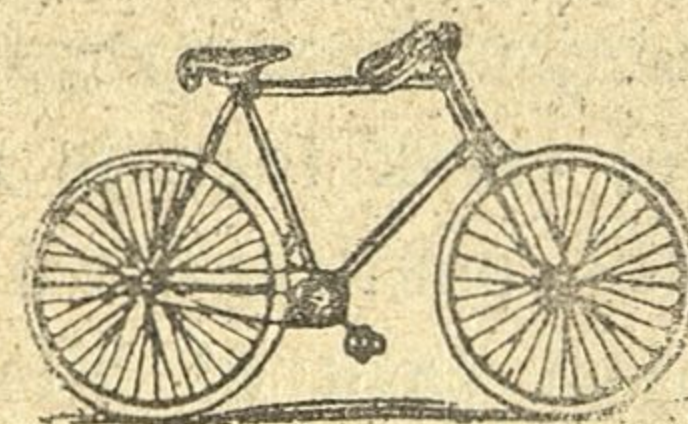
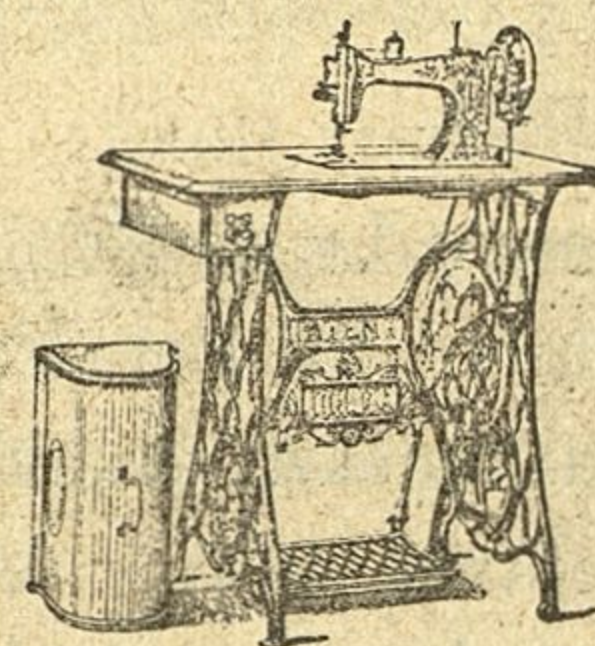
V Postojni, dne 22. marca 1906.

IVAN JAX & sin v Ljubljani

Dunajska cesta 17

priporočata svojo bogato zalogo

šivalnih
strojev,
voznih koles
in

Pouk v šivanju in vezenju
na stroje brezplačen. pisalnih strojev.

Pozor Notranjci!

Solnce stoji v znamenju ovna!

Navzlic temu bo pa **lep kozliček**
glavni dobitek

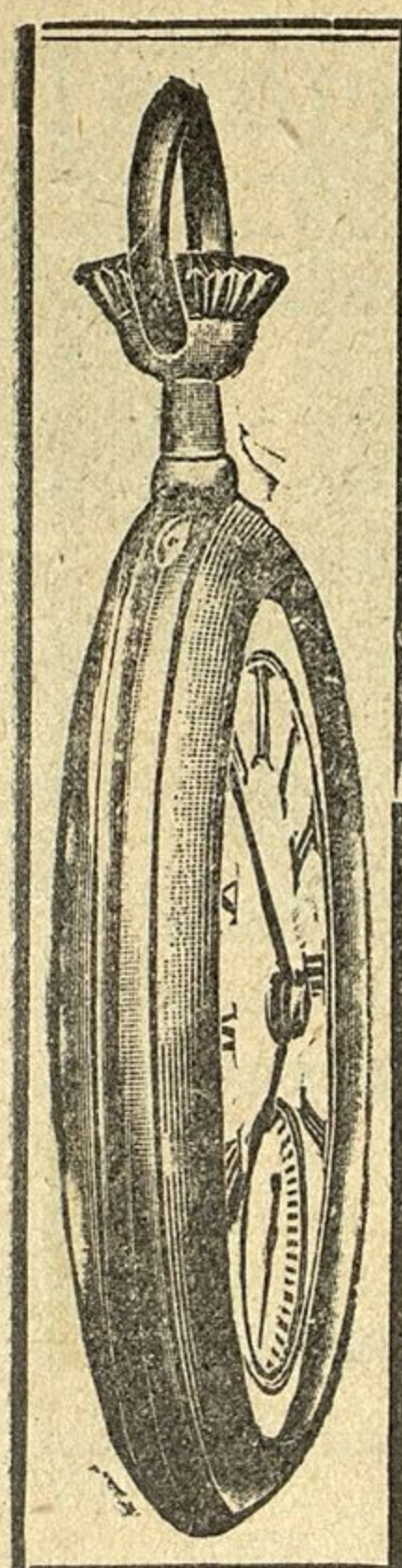
na kegljišču v Matenjivasi

pri kegljanju

v korist sklada za Vilharjev spomenik v Postojni.

Kegljanje se je pričelo 18. t. m. ter se zaključi v
nedeljo, dne 27. maja t. l. popoldan.

Trije lučaji 10 vinarjev.

Zahtevajte cenike zastonj
in poštne prosto.

Franc Čuden

najstarejša eksportna tvrdka
na debelo in drobno.

U r a r

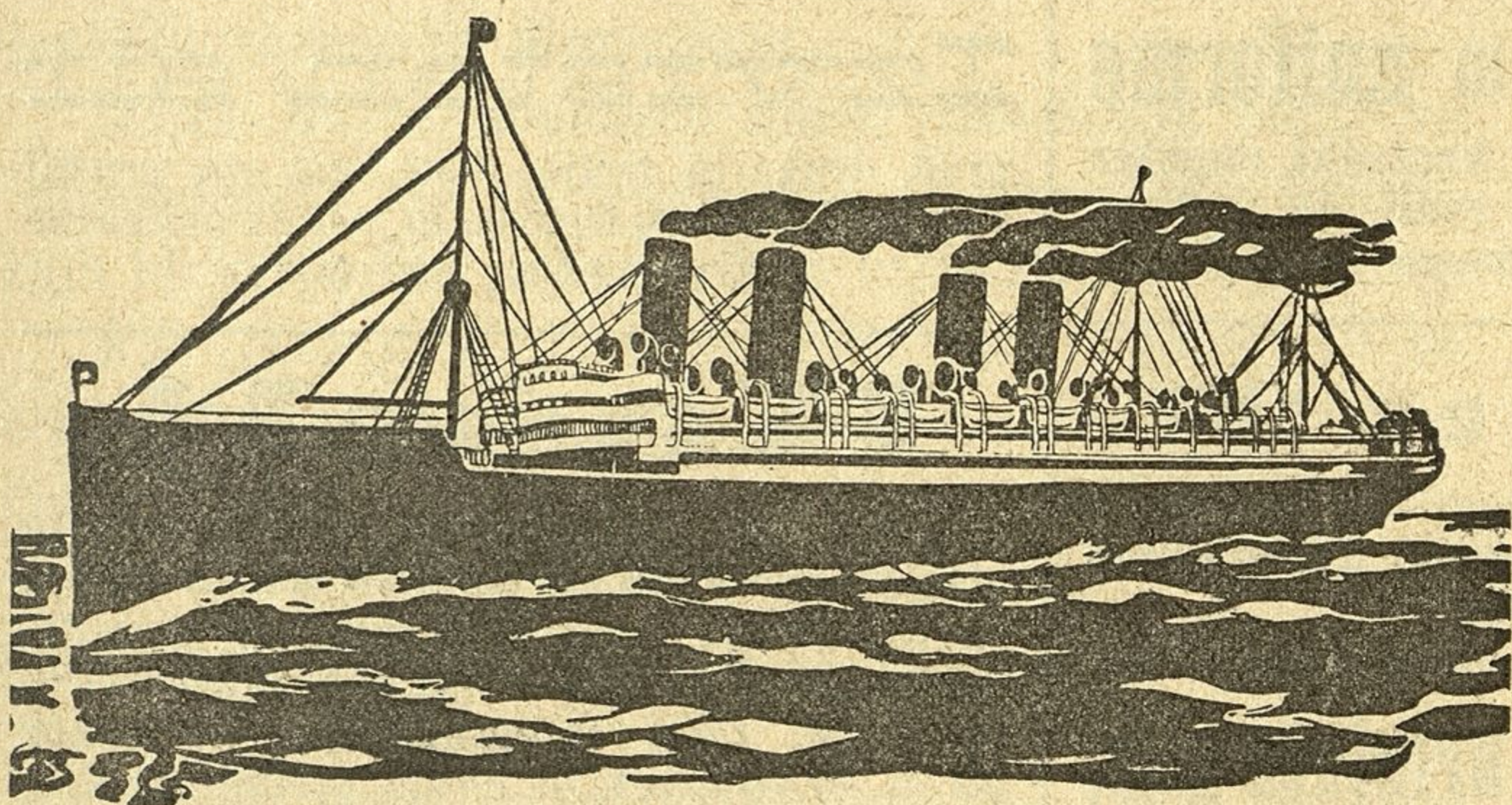
in trgovec zlatnine in srebernine,
delničar prvih združenih tovarn ur »Union« v
Bielu, Genovi in Glashütte.

POZOR!

BERITE!

Najcenejša in najhitrejša vožnja v Ameriko je
s parniki „Severonemškega Lloyd“

iz BREMNA v NEW-YORK

s cesarskimi brzoparniki „Kaiser Wilhelm II.“,
„Kronprinz Wilhelm“, „Kaiser Wilhelm der Grosse“.

Prekomorska vožnja traja samo 5 do 6 dni.

Natančen, zanesljiv poduk in veljavne vozne listke za parnike
gori navednega parobrodne družva kakor tudi listke za vse
proge ameriških železnic dobite v Ljubljani edino le pri

EDVARDU TAVČARJU

KOLODVORSKE ULICE ŠT. 35.

nasproti občeznani gostilni „pri Starem Tišlerju“.

Odhod iz Ljubljane je vsak torek, četrtek in soboto.
— Vsa pojasnila, ki se tikajo potovanja, točno in
brezplačno. — Postrežba poštena, reelna in solidna.

Potnikom, namenjenim v zapadne države kakor: Kolorado,
Mexiko, Kalifornijo, Arizona, Utah, Wioming, Nevada, Oregon
in Washington nudi naše društvo posebno ugodno in izredno ceno
čez Galveston. Odhod na tej progi iz Bremena enkrat mesečno.
Tu se dobivajo pa tudi listki preko Baltimora in na vse ostale
dele sveta, kakor: Brazilijo, Kubo, Buenos-Aires, Kolombo,
Singapore, v Avstralijo i. t. d.

Notranjci, berite, širite in naročajte
„Notranjca“!

Svetovnoznana

postojnska jama

je odprta vsak dan ob pol 11. uri dopoldne
in je izključno električno razsvetljena.

Od 1. marca do 31. oktobra je odprta tudi ob
pol 4. uri proti vstopnini K 5.— za osebo.

Ob nedeljah in praznikih pa le K 3.— za osebo.

Zarezano strešno opeko

(Falz)

navadno strešno opeko, kakor tudi zidak, žlebak
in vsako drugovrstno opeko ima v zalogi

Karol Jelovšek

opekarnar na Vrhniki (Notranjsko).

MAKS ŠEBER

v Postojni.

Akcidenčna tiskarna.

Knjigoveznica.

Fotografični atelije.

Zaloga vsakovrstnih tiskovin

za županstva, krajne šolske svete, šolska
vodstva, posojilnice, mlekarne zadruge itd.

Izvršuje se po naročilu vsa
druga tiskarska dela

kakor n. pr. letna poročila, cenike, vabila k
veselicam in občinim zborom, programe, nazna-
nila o zarokah, porokah itd., parte liste, pisma
in kuverte z naslovi, posetnice, razglednice,
trgovska naznanila itd. itd.

Notranjci, rabite narodni kolek v korist družbe sv. Cirila in Metoda!

LJUBLJANA Pred Škofijo 3 JOSIP KORDIN LJUBLJANA Pred Škofijo 3

priporoča

● svojo bogato zalogo vsakovrstnih zanesljivih semen ●

kakor: **črne domače, lucerne in rudeče detelje, esparsete, velikanske rumene, rudeče in bele pese, in korenje** za krmo. Raznih semen **graha**, vseh vrst **trav: rafijevo ličje, travnišnice**, mešane za suho in mokro zemljo, jesenska **repa**, vse vrste **solate**, kakor sploh vseh **kuhinjskih zelišč in kmetijskih semen** po nizkih cenah.

Poštnim potom izvršujejo se naročila točno in solidno.

Mala naznanila.

Vreče od hmelja

po 4 K komad ima naprodaj A. Thoraus, pivar v Senožečah, Notranjsko.

Več sto visokodebelnih sadnih drevesc prodaja po nizkih cenah krajni šolski svet v Postojni.

Divje kostanje,

lepo krepko drevje za drevorede ima po ceni naprodaj Trško oskrbnitvo v Postojni.

Cementne cevi

razne velikosti so po zmernih cenah naprodaj pri Jos. Dekleva v Postojni.

Izvrsten sirar

z večletno prakso išče službe. Več pove upravništvo „Notranjca“.

• • Službo • •

kot **čuvaj** ali **občinski sluga** želim takoj nastopiti. Kot tak sem služil že več let. Več se poizve pri upravništvu „Notranjca“ v Ljubljani.

Gramofon,

dobro ohranjen, prodaja po nizki ceni Josip Paternost, gostilničar v Postojni.

Nova hiša z vrtom

za stavbišče cena 14.000 K se precej prodaja v Postojni. Več se poizve pri upravništvu „Notranjca“ v Ljubljani.

Stavbišče

v Postojni, Sežani ali Nabrežini želim kupiti. Ponudbe s ceno na upravništvo „Notranjca“ pod „Sezona 906“.

Moške obleke in uniforme

izgotavlja Josip Jurca, krojaški mojster v Postojni, na Jamski cesti št. 243. — Solidno delo in zmerne cene.

Učenec

za večjo trgovino v Postojni se sprejme z začetkom aprila. Kje, pove upravništvo „Notranjca“.

Izvrstno naravno brinjevo olje,

pristni brinjevec in slivovko ima naprodaj in pošilja na zahtevo vzorce Štefan Pivk, Predgriže, p. Črni vrh nad Idrijo.

Ringschiff - stroj

za krojače, še malo rabljen, se prodaja za nizko ceno. Kje? pove upravništvo „Notranjca“.

Napravo apna odda po dogovorjeni ceni gospodarski odsek na Razdrtem.

Leonh Del-Linz, načelnik.

Hrastova debla

od 25 cm do 125 cm debela, različne dolžine, so po zmernih cenah naprodaj pri g. Ivanu Marcu v Novakovem mlinu pod Planino na Vipavskem.

Izvrsten sir

prve, druge in tretje vrste ima na prodaj **Ivan Vidmar**, trgovec in lastnik mlekarne v Črnem vrhu, nad Idrijo.

Kašelj.

Kogar kašelj nadleguje, naj rabi okusne in olajševajoče **Kaiserjeve prsne karamele**. 2470 notarsko poverjenih spričeval nam dokazuje, kako uspešno se jih rabi zoper kašelj, hripavost, katar in zaslinjenje. — Zavitek 20 in 40 vinarjev. — Edino pristne so one, ki imajo varstveno znamko »Drei Tannen«. Zalogo ima **J. Hus**, lekarnar v Vipavi.

Učenec

ne pod 14 let star, tudi nekoliko nemščine več in poštenih starišev, sprejme se v trgovino mešanega blaga. Ponudbe na J. Razboršek, Šmartno pri Litiji.

Pivovarna „G. AUER-jevi dediči“

v Ljubljani, Wolfve ulice števil. 12.

priporoča **svoje izvrstno marčno in na bavarski način varjeno pivo**

v prid družbe sv. Cirila in Metoda.

Zaloge na Notranjskem so: v **Idriji** (založnik gosp. Franjo Didič, posestnik i. t. d.), v **Št. Petru na Krasu** (založnik gosp. Anton Rebec, vinotržec), v **Prestranku** (založnik „Mlekarska zadruga“) in v **Žireh** (založnik gosp. Matija Gostiša, posestnik).